

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

5.1. Az első világháború

2024-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-8.-5.1

A feladat az első világháborúval kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „A szerb királyságot makacsul oltalmazza Ferenc József király ellen [...]. Azért szabadítja föl, azért pártolja, azért hizlalja föl a Balkán-népeket, hogy mikor majd maga Konstantinápolyba beült, fölfalja őket.” (*Budapesti Hírlap, 1914. augusztus 1.*)

a) Nevezze meg azt a nagyhatalmat, amelyikről az A) betűjelű forrás szól!

.....

B) „Véres csaták egész sorában verték meg [a németek ennek az országnak a seregeit].[...] Leterítették hozzájuk a belgákat, és hogy a komikum se hiányozzék a tragédiából, egy partra tett angol lovasdandár is jelentkezik a harctéren, hogy veretlen ne maradjon.” (*Budapesti Hírlap, 1914. augusztus 25.*)

b) Nevezze meg azt a nagyhatalmat, amelynek területe ellen irányult a B) betűjelű forrásban leírt német támadás!

.....

C) „Ez az ország negyedfél évtizede él szövetségben velünk és Németországgal és megszámlálhatatlan javait élvezte ennek a frigynek [szövetségnek]. És most az álnok Anglia titkos ajánlatot tesz neki, hogy adjon módot a brit flottának az Adriai-tengeren való operációra [hadműveletre].” (*Budapesti Hírlap, 1914. augusztus 26.*)

c) Nevezze meg azt a hatalmat, amelyikről az C) betűjelű forrás szól!

.....

d) Melyik szövetségi rendszer tagjaként vettek részt a háborúban azok az államok, amelyek együttműködését említi mindhárom forrás? Nevezze meg a szövetségi rendszert!

.....

4 pont	
--------	--

5.2. Politikai változások a háború után

5.3. Párizs környéki békék

5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között

5.5 Politika és gazdaság Magyarországon

5.7. A második világháború

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-5.7

A feladat a második világháború jellemzőihez kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei alapján! (Elemenként 1 pont.)

A) „1. Minden olyan települést el kell pusztítani és fel kell égetni, amelyben német csapatok tartózkodnak. A megadott kiterjedésen belül a települések megsemmisítésére széleskörűen alkalmazni kell a légierőt, a tüzérségi és aknavetőtüzet [...] és partizáncsoportokat.

2. E célból minden ezredben 20–30 fős vadászkülönítmények állítandók fel azzal a feladattal, hogy a települések felrobbantását és felgyújtását végrehajtsák. [...] A lakosság soraiban azt kell terjeszteni, hogy a falvakat és helységeket a németek gyújtották fel.” (Sztálin 1941. november 17-én kiadott parancsa)

B) „Általánosságban az ellenségre mért csapásaink erejét nagyban fokozta a partizán-hadsereg tevékenysége, amelyet a helyi illegális pártszervezetek állandó és fáradhatatlan munkája mellett a központból szerveztek és irányítottak. Erősödött a partizánok és a reguláris hadsereg együttműködése. A partizánok megszerezték az ellenségre vonatkozó adatokat, pusztították tartalékaikat, elvágták közlekedési útjait, megghiúsították csapat- és fegyverszállításait.” (Zsukov marsall visszaemlékezése)

C) „[Május 7.] Amikor megközelítettük a falut, a partizánok a templomtoronyból ránk lőttek. Visszafordultunk, és azt a parancsot kaptam Házás századostól, hogy gyújtsam fel a falut foszforgránátokkal. Ezután az égő falun vonult a zászlóalj tovább. [...] [Május 26.] Este a kivezető útnál lévő katonáknál menekülő asszonyok akartak kimenni szamarakkal, hátukon

zsákokkal. Egyik katona megfogta a zsákot, és az csörömpölt. Megvizsgálták a zsákokat: teli volt fegyverrel, lőszerrel, kézigránáttal. Átadták a németeknek őket.” (Tóth István őrmester visszaemlékezése)

Állapítsa meg, melyik állítások helyesek és igazolhatók a források alapján! Karikázza be a négy megfelelő állítás sorszámát!

1. A megszálló csapatok esetenként aránytalanul reagáltak a partizántevékenységre.
2. A partizánok jól elkülöníthetők voltak a civil lakosságtól.
3. A partizánok a reguláris hadseregtől teljesen függetlenül tevékenykedtek.
4. A partizánok felderítő feladatokat is elláttak.
5. A partizánmozgalom kizárólag a megszállók kegyetlensége miatt működött.
6. A megszálló alakulatok kegyetlenségét félelmük is előidézte.
7. A partizánok szerepe elhanyagolható volt a keleti fronton.
8. A partizánok sokszor a közlekedési vonalakat és a megszállók utánpótlását pusztították el.
9. A partizánok nem működtek együtt politikai szervezetekkel.

4 pont	
--------	--

2025-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-5.7

A feladat a második világháborúhoz kapcsolódik.

Rendelje a hágai hadijogi egyezmények azon pontját a képekhez / térképvázlathoz, amelyek megsértésére a kép / térképvázlat utal! Egy betűjelet két helyre is írhat. Egy betűjel kimarad. (Elemenként 1 pont.)

A) „7. cikk A semleges hatalom nem köteles megakadályozni fegyvereknek, lőszernek és általában a hadsereg vagy a hajóhad céljaira felhasználható dolgoknak kivitelét vagy átvitelét a hadviselő felek valamelyike számára. [...]

9. cikk A semleges Hatalomnak a hadviselő felekkel szemben egyformán kell alkalmaznia mindazokat a megszorító vagy tiltó rendelkezéseket, amelyeket a 7. [...] cikkben érintett irányban kibocsátott.”

B) „A szerződő hatalmak elismerik, hogy közöttük az ellenségeskedéseknek nem szabad megkezdődniük előzetes és minden kétséget kizáró értesítés nélkül, amely akár megokolt hadüzenetnek, akár ultimátumba foglalt feltételes hadüzenetnek alakjába foglalható.”

C) „A hadifoglyok az ellenséges kormány, nem pedig az őket foglyul ejtő egyének vagy csapatok hatalma alatt állnak. A hadifoglyokkal emberiesen kell bánni.”

D) „Nem védelmezett városokat, falvakat, lakott helyeket vagy épületeket megtámadni vagy bombázni mindenképpen tilos.” (A hágai egyezményekből 1899–1907)

*Drezda (korabeli
fotó)*

a) A forrás betűjele: ...

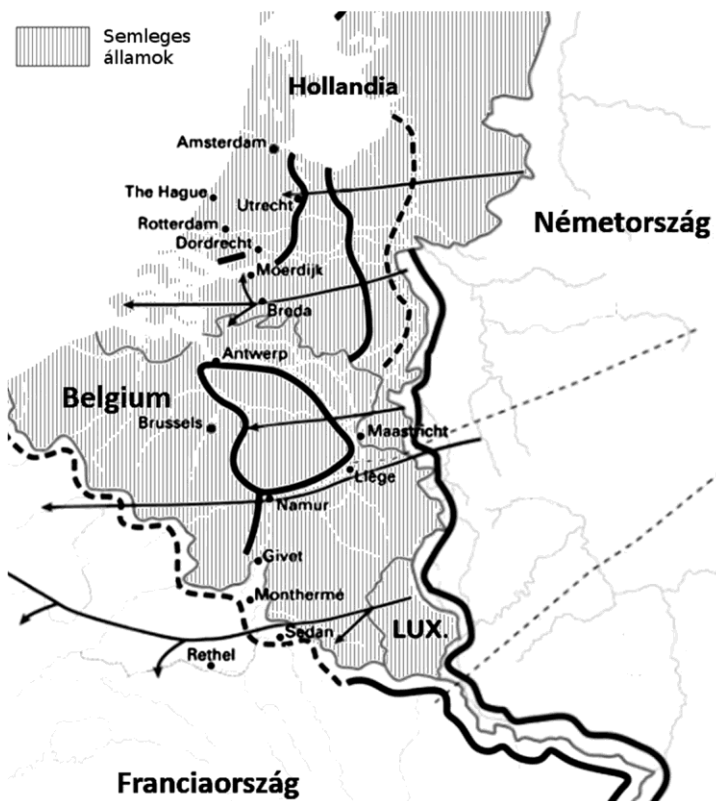
Pearl Harbour
(korabeli fotó)

b) A forrás betűjele: ...

Egy lengyel és két szovjet katona korabeli ábrázolása

c) A forrás betűjele: ...

Nyugati front, 1940

d) A forrás betűjele: ...

4 pont	
--------	--

5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon

2024-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-5.9

A feladat a holokauszt történetéhez kapcsolódik.

Döntse el, melyik forrásrészletekben leírtakra vonatkoznak a táblázatban szereplő állítások! Írja a forrásrészlet betűjelét a táblázat megfelelő mezőjébe! Egy mezőbe egy betűjelet írjon! Egy betűjelet többször is felhasználhat. (Elemenként 1 pont.)

A) „A Szovjetunió megtámadása után [1941-ben] Románia hozzákezdett saját végleges megoldási programjának végrehajtásához. A román hadsereg és csendőrség egységei, [...] súlyos tömeggyilkosságokban vettek részt. Antonescu marsall [a Romániát vezető diktátor] parancsára majdnem 150 000 zsidót deportáltak [...] Transznisztriába [a Szovjetuniótól meghódított és Romániához csatolt területre].”

B) „A horvátok már akkor »megoldották« a maguk zsidókérdésének jó részét [...], amikor függetlenségük elnyerése után [értsd: a Jugoszláviától való elszakadás után] nyomban felléptek a szerb és cigány [és zsidó] lakosság ellen. 1941 októberében, majd 1942 májusában is a horvátok azt kérelmezték a német Külügyminisztériumnál, hogy a németek deportálják a megmaradt zsidókat [és az meg is történt].”

C) „A szlovákok [...] teljesítették a zsidósággal kapcsolatos német kéréseket. Szlovákia zsidósága elsőként esett áldozatául a [németországi] wannsee-i konferencián elhatározott végleges megoldásnak. 1942 februárjának elején Szlovákia vállalta, hogy »20 000 fiatal, erős szlovák zsidót« ad át a németeknek. [...] A zsidó családok együtt- maradása érdekében az átadott férfiak családtagjait is deportálásra javasolták.” (Randolph L. Braham történész, 1997)

Állítás	Betűjel
a) A holokauszt már a német igények megfogalmazása előtt, önálló akció keretében megkezdődött.	
b) Az adott állam területéről jellemzően nem deportáltak zsidókat német megsemmisítő táborokba.	
c) Az adott állam területén jellemzően nem gyilkoltak meg tömegesen zsidókat.	

4 pont	
--------	--